

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/119/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125253591
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:6125253591.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., právne zastúpenému RIEDL advokátska kancelária s.r.o., Slovenská 46, Prešov, IČO: 54 359 490, o zaplatenie 10.184,24 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným dňa 18.6.2017 Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 4.218,92 eura s príslušenstvom.

2. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 18.08.2021 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 12770 eur zo strany žalobcu. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 96 pravidelných mesačných splátkach po 238,03 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal, konkrétne sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 15.10.2024. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 17.12.2024 vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a súčasne upozornil žalovaného, že v prípade neuhradenia omeškaných splátok v lehote 15 dní od doručenia výzvy, sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stane splatným. Žalovaný omeškané splátky v dodatočne poskytnutej lehote neuhradil. Žalobca Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 22.01.2025 oznámil žalovanému, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stalo ku dňu 22.01.2025 splatným a vyčíslil žalovanému dlh. Uviedol, že žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil sumu 7517,87 eur. Žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 10722,04 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: Istina vo výške 305,81 eur, táto suma predstavuje istinu 32.-35. splátky spolu vo výške 305,81 eur. Úrok vo výške 537,80 eur, táto suma predstavuje úrok 32.-35. splátky spolu vo výške 537,80 eur. Zosplatená istina vo výške 9878,43 eur, táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatení za 36.-96. splátky spolu vo výške 9878,43 eur. Žalobca poukázal na to, že posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z., pričom priložil - interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky

príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného a úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

3. V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 12.05.2025 vydaný platobný rozkaz č.k. 31Up 295/2025, voči ktorému podal žalovaný odpor. Žalovaný v podanom odpore namietal bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu neuvedenia doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. Namietal, že čo sa týka posúdenia schopnosti splácať poskytnutý úver, z predložených dôkazov nevyplýva, aké konkrétne záväzky veriteľ zistil v čase uzavretia úverovej zmluvy, ani nepredložil kvantifikáciu jeho životných nákladov, ani jeho rodiny. Rovnako namietal, že nebolo uvedené, akým spôsobom dospel žalobca k výške uplatneného nároku.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že v zmluve o úvere je doba trvania úverového vzťahu jednoznačne vyjadrená prostredníctvom určeného počtu mesačných splátok, konkrétne 96 splátok, pričom dátum prvej splátky je stanovený na 06.10.2021. Žalobca zároveň zdôraznil, že uvedený údaj umožňuje spotrebiteľovi jednoznačne zistiť, dokedy je viazaný zmluvným vzťahom, čím je naplnený účel informačnej povinnosti podľa citovaných ustanovení zákona. Vo vzťahu k skúmaniu bonity žalobca predložil súdu listinné dôkazy, z ktorých obsahu žalobca posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver: 1. Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania 2. Úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver 3. Výpisy z bankového účtu za účelom preukázania príjmov a výdavkov spotrebiteľa. Žalobca poznamenal, že úver, o ktorý žalovaný žiadal, bol poskytnutý na refinancovanie jeho existujúcich záväzkov, čím ide o refinancovaný úver v zmysle § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V súlade s týmto ustanovením zákonodarca nevyžaduje rovnakú mieru odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako v prípade iných typov spotrebiteľských úverov. Ustanovenia § 7 ods. 19 až 23 ZoSÚ, sa na refinancované úvery neuplatňujú. Žalobca dal do pozornosti, že zákon v prípade refinancovaného úveru vylučuje aplikáciu ustanovenia § 7 ods. 20 ZoSÚ o výpočte schopnosti spotrebiteľa splácať úver, na ktorom žalovaný zakladá svoju procesnú obranu. Zdôraznil, že aj napriek flexibilnejšiemu prístupu pri posudzovaní príjmov a výdavkov v prípade refinancovaných úverov, žalobca vykonal potrebné predikcie a prepočty, pričom vychádzal z údajov poskytnutých klientom, ako aj z informácií získaných z relevantných registrov.

5. V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 25.06.2025 a je vedená pod sp. zn. 10Csp 119/2025.

6. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán sporu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 18.8.2021, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, úverovou správou, interným dokumentom - posúdením schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo 17.12.2024 s e-potvrdenkou, výzvou k splateniu celého úveru z 22.1.2025 s e-potvrdenkou, výpisom z čerpania splátok a úhrad, prílohou č. 1 k úverovej zmluve, potvrdením o prevedení overenia bonity klienta – oddelenie riadenia rizík - interný dokument, výpismi z účtu z E. B. vedeného na meno F. B., doručenkou k výzve na zaplatenie dlžnej sumy zo 17.12.2024, doručenkou k výzve na splatenie celého úveru z 22.1.2025, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

7. Žalobca uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 18.08.2021 zmluvu o spotrebiteľskom úvere – účelový úver a revolvingový úver, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 12.770 eur. Žalovaný mal úver splácať v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 238,03 eura. V zmluve bola ako celková čiastka splatná spotrebiteľom uvedená suma 22.850,88 eura. RPMN v zmluve bola uvedená ako 17,3 %, ročná úroková sadzba 16,06 %. Prvá splátka bola splatná 06.10.2021. Dátum splatnosti nasledujúcich splátok je vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci.

8. Časť z úveru mala slúžiť k úhrade záväzkov uvedených v prílohe č. 1., konkrétne na úhradu záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalovaným a Amico Finance a.s. zo dňa 01.10.2020 a medzi žalovaným a žalobcom zo dňa 09.12.2020. Zostávajúca časť istiny úveru vo výške 2.501 eur bola poskytnutá neúčelovo.

9. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ďalej vyplýva že žalovaný bol ženatý, počet vyživovaných detí bol 0, býval vo vlastnom dome. Bol zamestnaný od roku XXXX G. F. F. E. H.. s čistým mesačným príjmom vo výške 1.709 eur. Čistý príjem jeho manželky činil 1.189 eur. Dané skutočnosti sú aj A obsahom interného dokumentu - posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver.

10. V hlave 6, § 2 úverových zmluvných podmienok (ďalej len „OP“) bolo upravené právo žalobcu zosplatniť úver v prípade, ak sa klient oneskoril s platením aspoň troch splátok alebo s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

11. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaný do 02.01.2025 uhradil z titulu úverovej zmluvy celkovo 7.517,87 eura.

12. Z výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 17.12.2024 je zrejmé, že žalovaný je aktuálne v omeškaní so sumou 704,15 eura a celková dlžná suma je 740,15 eura. Predmetná výzva bola žalovanému doručená dňa 23.12.2024.

13. Z výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 22.01.2025 súd zistil, že žalobca úver zosplatnil a žiadal žalovaného uhradiť dlžnú čiastku vo výške 5.791,50 eura do 15 dní od spísania tejto výzvy. Výzva bola doručená žalovanému dňa 27.01.2025.

14. Z úverovej správy z 18.08.2021 (NRKI) je zrejmé, že žalovaný mal existujúce 3 úvery, z ktorých 2 boli refinancované predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Ďalej je nesporné že v bezprostrednej dobe predchádzajúcej poskytnutiu úveru (2019-2021) bolo žalovanému odmietnutých až 12 žiadostí o úver.

15. Predložené výpisy z účtu zo strany žalobcu za obdobie máj až júl 2021 patria F. B. ako majiteľovi účtu, nie žalovanému.

16. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 18.08.2021 (ďalej len „ZoSÚ“) Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikania alebo povolania.

19. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

25. Podľa § 7 ods. 16 písm. b) ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľa, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

26. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

28. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

29. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

30. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

31. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

33. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

34. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

35. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

36. Súd v prvom rade konštatuje, že medzi stranami sporu uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zároveň, že uzatvorená zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere vychádzajúc z postavenia žalobcu ako veriteľa a žalovaného ako dlžníka zo zmluvy a je namieste aplikovať ZoSÚ.

37. Nie je sporným, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

38. Súd teda skúmal, či nenastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1, 2 ZoSÚ a keďže ide o zákonnú fikciu, tá nastáva zo zákona z dôvodov uvedených v citovanom zákonom ustanovení, teda bez ohľadu na to, či spotrebiteľ ju namieta, a súd je povinný sa ňou zaoberať ex offio.

39. V danom prípade sa súd nestotožnil s tvrdením žalobcu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ z dôvodu absencie údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zo zmluvy totiž vyplýva dátum splatnosti prvej splátky (06.10.2021), ako aj počet mesačných splátok 96, z čoho je nepochybné, že zmluva trvá

96 mesiacov od 06.10.2021 s termínom splatnosti ďalších splátok vždy k 15. dňu v mesiaci, t.j. do 15.10.2029. V tejto súvislosti súd poukazuje na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/277/2021 zo dňa 21.04.2022. Podľa neho postačuje, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený počet mesačných splátok a dátum splatnosti prvej splátky, čo je v súlade s eurokomformným výkladom v zmysle článku 10 ods. 2 písm. c/ smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. K tejto problematike zaujal stanovisko aj Súdny dvor EÚ v aktuálnom rozsudku C - 677/23 zo dňa 23.01.2025, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. c/ smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí nevyhnutne výslovne uvádzať dĺžku trvania zmluvy, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou určiť túto dĺžku.

40. Iná je však situácia, pokiaľ sa jedná o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ. K údajom o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky.

28. V tomto smere súd poukazuje na to, že dňa 23.01.2025 Súdny dvor EÚ rozhodol rozsudkom vo veci C-677/23 o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, podaného rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 12.10.2023. Z bodov tohto rozsudku vyplýva :

„58. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami.

59. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice.

60. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 70)

61. Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam.

62. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 71).

63. Vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje.

64. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto 2. Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.“

30. Z obsahu zmluvných článkov je nepochybné, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere tento údaj chýba, nie je výslovne uvedený, aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN. Rozloženie údajov o výške úveru, splátky, intervale, počte a termíne splátok, úrokovej sadzby do jednotlivých článkov zmluvy na splnenie povinnosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov nepostačovalo. Účelom tohto ustanovenia je totiž to, aby spotrebiteľ pochopil údaj o RPMN a aby mal informáciu o tom, ktoré údaje sa použijú pre jej výpočet. Je potrebné

uviesť, ktoré údaje sú relevantné pre výpočet, a teda pre výšku RPMN, že sa vychádza pri v tomto údaji z výšky úveru, počtu splátok, výšky mesačnej splátky, či už s poistením alebo bez poistenia a podobne a tieto predpoklady pre výpočet RPMN musia byť v zmluve uvedené bez ohľadu na to, že jednotlivé tieto údaje sú v zmluve uvedené, ale len preto, že predstavujú inú povinnú náležitosť zmluvy. Logickým výkladom týchto ustanovení je potrebné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje potrebné pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí, či už ohľadom výšky úveru alebo výšky a počtu mesačnej splátky, ale aj ohľadom uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Uvedený záver vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp 16/2024.

32. So zreteľom na uvedené je možné konštatovať, že v predmetnej zmluve chýba uvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN, čo je uvedené v § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ a v dôsledku toho zo zákona nastáva fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ.

41. Súd ďalej dospel aj k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver. Súd nepopiera, že vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o úver poskytnutý žalovanému za účelom refinancovania jeho existujúcich záväzkov, a teda § 7 ods. 19 až 23 ZoSÚ sa neuplatnia, avšak to podľa názoru súdu nevyklučuje aplikáciu § 7 ods. 1 ZoSÚ. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex offo preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C- 303/20).

42. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

43. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

44. V nadväznosti na to súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca síce uviedol, na základe čoho posudzoval bonitu žalovaného ako žiadateľa o úver, avšak dodané dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 ZoSÚ nemožno považovať za postačujúce. Vo vzťahu k splneniu si povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti veriteľa žalobca predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.08.2021, z ktorej sú zrejmé údaje klienta o zamestnaní a finančnej situácii opísané v bode 9 tohto rozsudku (žalobca mal čistý mesačný príjem 1.709 eur, zamestnaný bol od 03/2006), úverová správa (plynie z neho, že žalovaný je úverovo zaťažený, doposiaľ 12 odmietnutých úverov), výpisy z účtu, interné dokumenty.

45. Z predložených dôkazov je zrejmé, že veriteľ mal zisťovať príjem žalovaného ako spotrebiteľa, pričom ho mal mať za preukázaný predloženými výpismi z účtu. Vo vzťahu k tomu súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že predložené výpisy z účtu nepatria žalovanému ako majiteľovi účtu, ale 3. osobe, a teda nie je súdu zrejmé, akým preukázateľným spôsobom si v zmysle vyššie uvedených ustanovení § 7 a nasl. ZoSÚ overil žalobca ako dodávateľ príjem žalovaného ako dlžníka pred poskytnutím úveru, teda pri skúmaní jeho schopnosti splácať požadovaný úver. Uvedené vyvoláva dôvodné pochybnosti vo vzťahu k posúdeniu povinnej zložky skúmania príjmov žalovaného. Zo strany žalobcu nebolo zároveň tvrdené, ani preukázané, že by si príjem overil aj potvrdením zamestnávateľa o výške príjmu dlžníka, resp. výstupom z niektorého z príslušných registrov napr. Sociálnej poisťovne. Už len samotná táto skutočnosť (nepreukázané skúmanie príjmu žalovaného) predstavuje hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 veta tretia, štvrtá ZoSÚ).

46. Súd zdôrazňuje, že povinnosťou veriteľa je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky spotrebiteľa. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti.

47. Zo žalobcom predložených dôkazov je zrejmé, že žalobcu, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 218,06 eur a dopytu do úverového registra NRKI. Súd poukazuje na to, že síce z predložených dôkazov vyplýva, že žalobca uskutočnil dopyt do úverového registra, avšak žalovaný nepreukázal, kedy a či vôbec veriteľ zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovaného (osobný/domáci rozpočet), napr. na domácnosť, stravu, bývanie, dopravu, lieky, telefón atď. Žalobca, podľa názoru súdu, podcenil skúmanie výdavkov žalovaného, ak sa obmedzil len na výšku sumy životného minima na jednu dospelú osobu. Základné výdavky sú totiž výsostne individuálnou záležitosťou a veriteľ je povinný ich zisťovať a preverovať, pričom tieto náklady nemožno stotožniť so životným minimom, ale je nevyhnutné vychádzať z reálnych výdavkov, nakoľko štandard každého žiadateľa o úver je iný. (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.01.2025, sp. zn. 8CoCsp 3/2024)

48. Navyše je potrebné upriamiť pozornosť na to, že z úverovej správy predloženej žalobcom je zrejmé, že žalovanému bolo v bezprostrednej dobe predchádzajúcej poskytnutiu úveru odmietnutých až 12 žiadostí o úver (2019-2021).

49. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 ZoSÚ. Súd zastáva názor, že príjem klienta môže byť vyhovujúci, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si vytvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Z dôvodu zákona „posúdiť

s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch pritom vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz.

50. Žalobca si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, keď žiadnym relevantným spôsobom neoveril údaje o príjme žalovaného. Zároveň ani, čo sa týka jeho výdavkov, nepostupoval dostatočne, keď nekriticky vychádzal len zo sumy životného minima bez náležitého zistenia skutočných výdavkov žalovaného nereflektujúc pri tom ani skutočnosti vyplývajúce z úverovej správy (v tom smere, že žalovaný nebol dlhodobo dostatočne bonitným klientom na to, aby mu boli poskytnuté úvery inými spoločnosťami).

51. V tomto smere poukazuje súd tiež na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6CoCsp 24/2024). Postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nemožno považovať za konanie s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

52. Podľa názoru súdu všetky uvedené skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 veta tretia, štvrtá ZoSÚ).

53. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

54. Rovnako súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednoducho neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednoducho neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomí nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

55. Súd majúci na zreteli vyššie uvedené skutočnosti vychádzal zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru a keďže považoval porušenie povinnosti žalobcu v intenzite hrubého porušenia povinnosti v súvislosti so zisťovaním a preverovaním schopnosti žalovaného splácať úver, úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Zosplatnenie je preto neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

56. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a spomínanú fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (bod 32, 55 rozsudku) súd mal za to, že žalovaný s ohľadom na to, že konečná splatnosť úveru

ešte nenastala, je povinný vrátiť žalobcovi len doposiaľ splatné splátky istiny poskytnutého úveru bez zmluvných úrokov a poplatkov. Vychádzajúc z výšky úveru 12.770 eur a počtu splátok 96 (12.770/96 = 133,02 eur) možno prijať záver, že ku dňu vydania rozhodnutia súdu je splatných len 48 splátok po 133,02 eur, teda suma 6.384 eur, pričom žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi čiastku 7.517,87 eur (56,517 splátok x 133,02 eur). So zreteľom na to možno konštatovať, že žalovaným uhradená suma prekračuje čiastku, ktorá by bola ku dňu rozhodnutia splatná, žalovaný nie je v omeškaní so svojim záväzkom, a preto súd žalobu zamietol.

57. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

60. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.